

OPĆINA MATULJI

Gospodarenje otpadom

**Provođenje izobrazno-informativnih
aktivnosti o gospodarenju otpadom
u okviru kružnoga gospodarstva**

Biootpad

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana i drugih ugostiteljskih maloprodajnih objekata te slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Biootpad predstavlja vrijednu sirovinu za proizvodnju kvalitetnog komposta koji hrani biljke, osigurava prozračnost tla i sprječava isušivanje.

Kako sam naziv govori, to je otpad koji nastaje korištenjem tvari i materijala iz prirode, a odnosi se na ostatke kora voća i povrća, listove salata i sličnih namirnica, talog od kave, razne ostatke od kruha iz kućanstva do grana, otpalog lišća, uvenulog cvijeća i biljaka te trave iz vrta. Otpad koji nastaje od ostataka hrane koja je termički obrađena, meso, riba, kosti, koža, ulja i masti, mliječni proizvodi i cigarete ne spadaju u biootpad.

Razvrstavanje biootpada

Biootpad je najbezopasniji otpad koji bi trebalo razdvajati od ostalog otpada jer se može upotrijebiti za stvaranje komposta, što znači da je ta vrsta otpada vrlo vrijedna sirovina. Biootpad je otpad koji je biorazgradiv, a recikliranje je jedini izlaz iz trenutne situacije gdje svi pojedinačno stvaramo previše otpada.

Kompostiranje biootpada

Kompostiranje biootpada u vlastitom vrtu mjera je sprječavanja nastanka otpada. Kućno kompostište možete napraviti u vlastitom vrtu ili na balkonu. Kompostirati se mogu ostaci od voća, povrća, vrećice od čaja, talog od kave, ostaci kruha, kao i otpalo lišće, granje i ostali otpad iz vrta.

Kompostiranjem biootpada dobiva se kompost koji je izvrsno gnojivo za biljke u vrtu i kućne biljke. Kompost pomaže biljkama pri rastu, smanjuje potrebu za vodom, drugim gnojivima i pesticidima, poboljšava strukturu i hranjivi sadržaj tla, omogućava zadržavanje većih količina vode te plodno tlo štiti od štetočina i bolesti jer podržava složenu prehrambenu mrežu.

Prilikom kompostiranja biootpada stvara se iznimno mala količina metana za razliku od odlagališta gdje se razgradnja biootpada odvija bez dovoljno zraka zbog čega se proizvodi metan, snažan staklenički plin.

Važna napomena: Kompost je potrebno često okretati da bi se eliminirala koncentracija neugodnih plinova!

Optimalni uvjeti za kompostiranje:

- dovoljno različitog, biološki lako razgradivog biootpada (organizmima jamči hranu),
- stalna i dostatna vlažnost (prevelika količina vode zatvorit će zračne prolaze, aerobni organizmi ugibaju, dolazi do zastoja procesa, brzog razvijanja anaerobnih organizama i pojave neugodnih mirisa),
- dostatna količina zraka (neugodan miris je znak da nema dovoljno zraka, prozračivanje hrpe postiže se prevrtanjem i miješanjem te dodavanjem strukturnog materijala: najbolje usitnjene grančice),
- odgovarajuća temperatura (zimске temperature ne pogoduju biološkim procesima, a ljetne mogu dovesti do isušivanja materijala; optimalna temperatura okoline je 20-25°C).

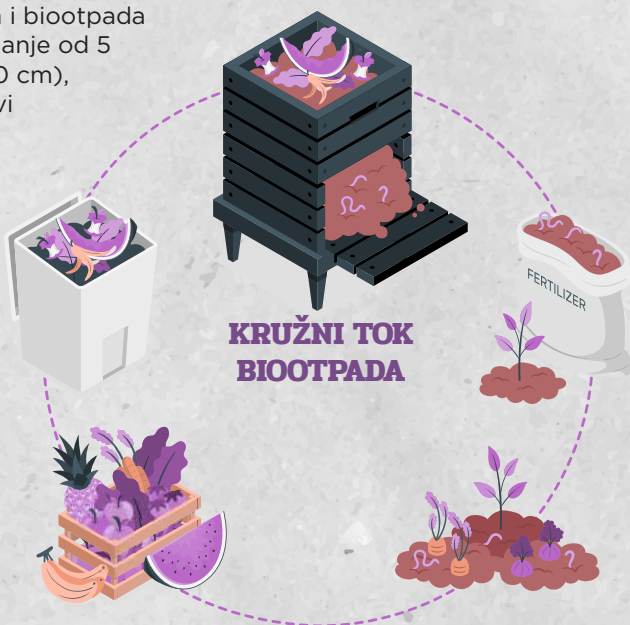
Temelj dobrog kompostiranja je miješanje suhih i vlažnih dijelova biootpada, većih i manjih dijelova biootpada, svježih i starijih dijelova biootpada, kuhinjskog i vrtnog biootpada.

Kompostiranje u hrpama/ograđenom prostoru - najčešće

Minimalna površina za kompostiranje je 2 m², a od 5 m² biootpada dobije se oko 2 m² komposta. Najbolje mjesto je sjenovit kut vrta zaštićen od vjetrova.

Na dno kompostne hrpe stavlja se usitnjeno granje, zatim slojevi lišća i biootpada usitnjenog na komade manje od 5 cm (visina sloja je oko 20 cm), a između njih tanki slojevi vrtne zemlje. Postupak treba ponavljati dok hrpa ne dosegne visinu od 1,2 m. Hrpom treba prekriti materijalom koji propušta zrak i smanjuje isušivanje.

Kompost treba prevrtati radi prozračivanja, a nakon 9 do 12 mjeseci zreo je za upotrebu i treba ga prosijati.

Ciljevi koji se žele postići provedbom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom na području Općine Matulji

Razvoj ekološke svijesti i usmjeravanje građana prema smanjenju otpada i povećanju odvojenog prikupljanja otpada dugotrajan je proces koji zahtijeva sustavnu edukaciju.

Ciljevi projekta uključuju edukaciju o važnosti kruznoga gospodarstva, sprječavanju nastanka otpada, važnosti ponovnog korištenja i popravka predmeta te pravilnog odvajanje vrijednih reciklabilnih frakcija. Također obuhvaćaju informiranje o kompostiranju i njegovoj važnosti u održivom gospodarenju otpadom.

Projekt je sufinanciran sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost putem javnog poziva za sufinanciranje provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti o gospodarenju otpadom u okviru kruznoga gospodarstva (JP ZO-3/2023).

Sadržaj ovog promotivnog letka isključiva je odgovornost Općine Matulji.